## Wydział Elektroniki i Technik Informacyjnych Politechnika Warszawska

# Projektowanie układów sterowania (projekt grupowy)

Sprawozdanie z projektu i ćwiczenia laboratoryjnego nr 1, zadanie nr 6

Michał Szpunar, Kacper Michalski, Mateusz Palkowski

# Spis treści

1.	Wstęp	2
	1.1. Cel projektu	2
	1.2. Opis algorytmów	2
	1.2.1. PID	2
	1.2.2. DMC	2
2.	Sprawdzenie poprawności wartości początkowych $U_{\text{PP}}$ oraz $Y_{\text{PP}}$	4
3.	Badanie obiektu	5
	3.1. Symulacja różnych odpowiedzi skokowych obiektu	5
	3.2. Charakterystyka statyczna	6
4.	Odpowiedź skokowa	7
<b>5.</b>	Implementacja PID	8
6.	Implementacja DMC	10
7.	Dobranie nastaw regulatorów metodą eksperymentalną	12
	7.1. Eksperymentalne dobranie parametrów PID	12
	7.2. Eksperymentalne dobranie parametrów DMC	17
8.	Optymalizacja nastaw regulatora z użyciem dostępnych funkcji optymalizujących .	30
	8.1. Optymalizacja regulatora PID	30
	8.2. Optymalizacja regulatora DMC	30

### 1. Wstęp

#### 1.1. Cel projektu

Celem projektu było zbadanie właściwości danego obiektu oraz próba regulacji z wykorzystaniem dyskretnych algorytmów PID oraz DMC w wersji analitycznej. Częścią zadania było również uwzględnienie ograniczeń sterowania narzuconych w treści projektu.

Symulacja obiektu odbywała się za pośrednictwem funkcji symulacja\_obiektu6Y. Ustalono punkt pracy dla wartości  $U_{\rm PP}=1,1,Y_{\rm PP}=2,5,$  natomiast ograniczenia wartości sygnału sterującego miały wartości  $U^{\rm min}=0,6,U^{\rm max}=1,6.$ 

#### 1.2. Opis algorytmów

#### 1.2.1. PID

W zadaniu projektowym wykorzystany został regulator PID. Algorytm ten, na podstawie obliczonej wartości uchybu oraz dobranych nastaw, wyznacza wartość sterowania dla chwili k. Elementami struktury algorytmu są następujące stałe:

- K stała proporcjonalna
- $T_i$  stała całkowania
- $T_d$  stała różniczkowania
- T czas próbkowania

Dobranie nastaw algorytmu oznacza znalezienie możliwie optymalnych nastaw zapewniających najlepszą jakość regulacji.

Po wyznaczeniu parametrów, należy obliczyć wpółczynniki prawa regulacji używając następujących wzorów:

$$r_2 = \frac{KT_d}{T} \tag{1.1}$$

$$r_1 = K(\frac{T}{2T_i} - \frac{2T_d}{T} - 1) \tag{1.2}$$

$$r_0 = K(\frac{T}{2T_i} + \frac{T_d}{T} + 1) \tag{1.3}$$

Prawo regulacji rgulatora opisane jest równaniem:

$$u(k) = r_2 e(k-2) + r_1 e(k-2) + r_0 e(k) + u(k-1)$$
(1.4)

#### 1.2.2. DMC

Regulator DMC jest algorytmem predykcyjnym wyznaczjącym trajektorię sygnału wyjściowego oraz przyszłe przyrosty sterowań. DMC potrzebuje wcześniejszej informacji o obiekcie w postaci odpowiedzi skokowej. Parametrami algorytmu są:

- D horvzont dynamiki
- N horyzont predykcji
- $N_u$  horyzont sterownia

1. Wstęp

#### λ - kara za zmianę sterownia

Strojenie algorytmu polega na odpowiednim dobraniu parametrów tak, by zapewnić możliwie najlepsza jakość regulacji.

Aby otrzymać prawo regulacji, należy wyznaczyć szereg współczynników: Macierz dynamiczną  ${\bf M}$  oraz macierz  ${\bf K}$ :

$$\mathbf{M} = \begin{bmatrix} s_1 & 0 & \cdots & 0 \\ s_2 & s_1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ s_N & s_{N-1} & \cdots & s_{N-N_n+1} \end{bmatrix}$$
(1.5)

$$\mathbf{K} = (\mathbf{M}^{\mathrm{T}}\mathbf{\Psi}\mathbf{M} + \mathbf{\Lambda})^{-1}\mathbf{M}^{\mathrm{T}}\mathbf{\Psi}$$
(1.6)

Macierz  $\mathbf{M}^{P}$  oraz wektor zmian sterowania  $\Delta \mathbf{U}^{P}$ :

$$\mathbf{M}^{P} = \begin{bmatrix} s_{2} - s_{1} & s_{3} - s_{2} & \cdots & s_{D} - s_{D-1} \\ s_{3} - s_{1} & s_{4} - s_{2} & \cdots & s_{D+1} - s_{D-1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ s_{N+1} - s_{1} & s_{N+2} - s_{2} & \cdots & s_{N+D-1} - s_{D-1} \end{bmatrix}$$
(1.7)

$$\Delta \mathbf{U}^{P}(k) = \begin{bmatrix} \Delta u(k-1) \\ \Delta u(k-2) \\ \vdots \\ \Delta u(k-(D-1)) \end{bmatrix}$$
(1.8)

Na podstawie powyższych macierzy oraz wektorów, można obliczyć parametry reguatora:

$$k_e = \sum_{i=1}^{N} K_{1,i} \tag{1.9}$$

$$k_u = \overline{\mathbf{K}}_1 \mathbf{M}^{\mathrm{P}} \tag{1.10}$$

a następnie wyznaczyć sterowanie z następującego prawa regulacji:

$$e(k) = y_{\text{zad}}(k) - y(k) \tag{1.11}$$

$$u(k|k) = u(k-1) + k_e e(k) - k_u \Delta \mathbf{U}^{P}(k)$$
 (1.12)

Ograniczenie wartości sygnału sterującego przez wartości maksymalną i minimalną wykonane jest w następujący sposób:

- 1. jeżeli  $u(k|k) < u_{\min}$  wtedy  $u(k|k) = u_{\min}$
- 2. jeżeli jeżeli  $u(k|k) > u_{\text{max}}$  wtedy  $u(k|k) = u_{\text{max}}$
- 3. u(k) = u(k|k)

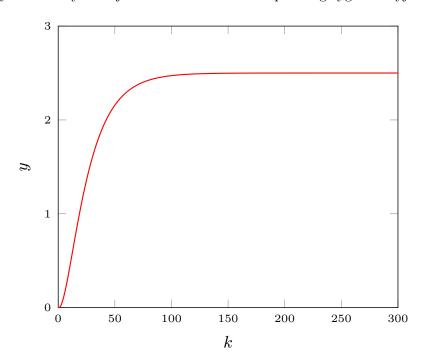
# 2. Sprawdzenie poprawności wartości początkowych $U_{\mathrm{PP}}$ oraz $Y_{\mathrm{PP}}$

Aby sprawdzić poprawność założonego punktu pracy, przyjęto, że sterowanie obietku na czas symulacji będzie stałe, równe  $U_{\rm PP}$ . Po czasie ustalenia się odpowiedzi obiektu, zbadano wartość wyjścia oraz porównano ją z  $Y_{\rm PP}$ .

Poniżej zamieszczono kod programu użytego do rozwiązania zadania:

```
%wyznaczanie y_pp dla u_pp = 1.1
2
   u_pp = 1.1;
3
4
   t_sim = 300;
   y = [0;0];
5
6
   for k=2:t_sim
8
       y_temp = symulacja_obiektu6Y(u_pp,u_pp,y(k),y(k-1));
9
       y = [y; y_{temp}];
10
   end
11
12
   y_pp = y(end);
```

Po ustalonym czasie symulacji t\_sim = 300 zbadano przebieg sygnału wyjściowego.



Rys. 2.1. Odpowiedź układu dla ustalonego  $u=U_{\rm PP}$ 

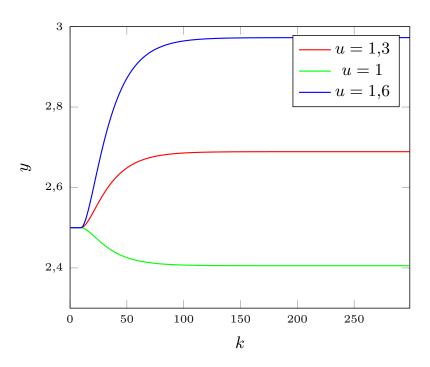
Wartość, na której ustalił się sygnał wyjściowy to 2,5, co potwierdza poprawność założonego punktu pracy.

### 3. Badanie obiektu

#### 3.1. Symulacja różnych odpowiedzi skokowych obiektu

Poniżej zamieszczono kod programu przeprowadzającego symulację obiektu dla ustalonegych u z przedziału  $\langle U^{\min}, U^{\max} \rangle$  uzyskując różne odpowiedzi skokowe.

W wyniku przeprowadzenia symulacji, otrzymano następujące przebiegi:



Rys. 3.1. Odpowiedzi układu dla różnych wymuszeń

3. Badanie obiektu 6

Na pierwszy rzut oka obiekt wydaje się mieć liniową strukturę. Aby jednak to potwierdzić, należy wyznaczyć charakterystykę statyczną.

#### 3.2. Charakterystyka statyczna

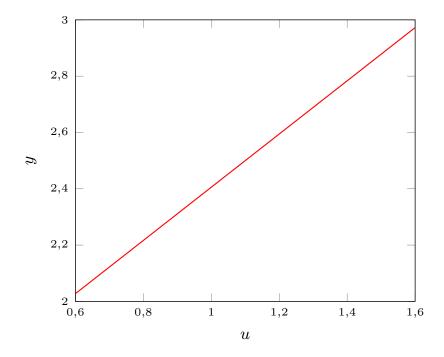
Aby wyznaczyć charakterystykę statyczną, stworzono symulację dla równiomiernie rozłożonych wartości sterowania z zakresu  $\langle U^{\min}, U^{\max} \rangle$ . Dla każdej z wartości sterowania wykonywano skok, a następnie czekano, aż wartość sygnału wyjściowego się ustabilizuje. Kod symulacji zamieszczony został poniżej:

```
t_sim = 400;
2
   y_wyj = [];
3
4
   for u = 0.6:0.01:1.6
5
       y = [0;0];
6
       for k=2:t_sim
7
            y_temp = symulacja_obiektu6Y(u,u,y(k),y(k-1));
8
            y = [y; y_temp];
9
        end
       y_wyj = [y_wyj; y(end)];
10
11
   end
```

Poniżej zaprezentowany został wynik symulacji: Wyraźnie widać, że charakterystyka statyczna obiektu jest liniowa. Można zatem obliczyć wzmocnienie statyczne obiektu mając na uwadzę zależność:

$$K_{\text{stat}} = \frac{Y^{\text{max}} - Y^{\text{min}}}{U^{\text{max}} - U^{\text{min}}}$$
(3.1)

gdzie  $Y^{\min},Y^{\max}$  są sygnałami wyjściowymi dla skrajnych wartości sygnału sterującego. Na podstawie powyższych rozważań obliczono  $K_{\rm stat}=0.936$ 



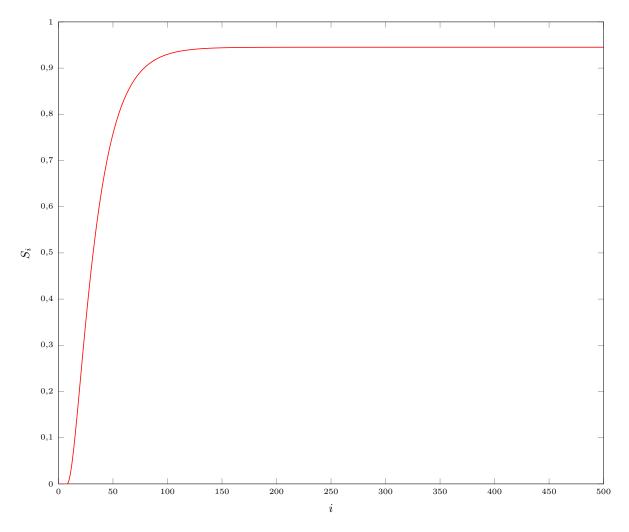
Rys. 3.2. Przybliżona charakterystyka statyczna układu

## 4. Odpowiedź skokowa

Odpowiedź skokowa to odpowiedź układu na wymuszenie w postaci skoku jednostkowego w chwili k=0. Z powodu ograniczeń sterowania obiektu, skok jednostkowy jest niemożliwy, dlatego należy przeskalować odpowiedź skokową w następujący sposób:

$$\Delta S_i = \frac{S_i^0 - Y_{pp}}{\Delta U}, \text{ dla } i = 1, \dots, N$$
(4.1)

gdzie N to wybrana długość odpowiedzi skokowej. Odpowiedź skokowa prezentowana na wykresie 4.1 została otrzymana z przesklowania odpowiedzi obiektu po skoku z  $u_{pp}=1,1$  do u=1,4.



Rys. 4.1. Odpowiedź skokowa

### 5. Implementacja PID

Poniższy listing zawiera implementacje dyskretnego regulatora PID w w języku Matlab. W liniach 18, 19 i 20 obliczane są parametry  $r_0$ ,  $r_1$  i  $r_2$ , które następnie są wykorzystywane razem z uchybami z chwil k, k-1 i k-2 do obliczenia przyrostu sterowania  $\triangle U$  w lini 47. W związku z istnieniem ograniczeń w postaci

$$-\Delta U^{\max} \leqslant \Delta U(k) \leqslant \Delta U^{\max} \tag{5.1}$$

gdzie  $\triangle U^{max} = 0.1$  oraz

$$0.6 \leqslant U(k) \leqslant 1.6 \tag{5.2}$$

należy przycinać sygnał wyjściowy regulatora. Dzieje się to w liniach 50-60. Aby ograniczyć liczbę instrukcji if najpierw ograniczany jest przyrost sygnału sterującego  $\Delta U$ , a potem wartość sygnału sterującego U.

```
% Ograniczenia
2
  du_max = 0.1;
3
  u_min = 0.6;
4
   u_max = 1.6;
5
   % Punkt pracy
6
   u_pp = 1.1;
   y_pp = 2.5;
  % Wskaznik jakosci
9
   piderr = 0;
10 %Okres regulacji
11
   T=1;
12
  % Nastawy PID
   params = [4.4817,
                      14.4945, 6.8265];
14 \mid K = params(1);
15 | Ti = params(2);
16
   Td = params(3);
17
18
   r0 = K * (1 + (T/(2*Ti)) + (Td/T));
19
   r1 = K * ((T/(2*Ti)) - (2*Td/T) - 1);
20
  r2 = K*Td/T;
21
22
   % Czas symulacji
23
   t_sim = 800;
   % Zadana trajektoria
   y_zad = ones(t_sim, 1) * 2.7;
  y_zad(100:250) = 2.9;
26
27
   y_zad(250:400) = 2.7;
28
   y_zad(400:600) = 2.4;
29
  % Inicjalizacja wektorow y, u, e
30 \mid y = ones(t_sim, 1) * y_pp;
31 | u = ones(t_sim, 1) * u_pp;
32 \mid e = zeros(t_sim, 1);
```

5. Implementacja PID

```
33
34
   % Petla, w ktorej odbywa sie symulacja
35
   for k = 3:t_sim
36
       % Symulacja obiektu
37
       if k-11 <= 0
38
            y(k) = symulacja_obiektu6Y(u_pp,u_pp,y(k-1),y(k-2));
39
       else
            y(k) = symulacja_obiektu6Y(u(k-10),u(k-11),y(k-1),y(k-2));
40
41
       end
42
       % Obliczenie uchybu
43
       e(k) = y_zad(k) - y(k);
44
       % Obliczenie wskaznika jakosci
45
       piderr = piderr + e(k)^2;
46
       % Obliczenie przyrostu sterowania
47
       du = r2*e(k-2) + r1*e(k-1) + r0*e(k);
48
49
       % Nalozenie ograniczen
50
       if du>du_max
51
            du = du_max;
52
       elseif du < - du_max
53
            du = -du_max;
54
       end
55
       uk = u(k-1) + du;
56
       if uk>u_max
57
            uk = u_max;
58
       elseif uk < u_min
59
            uk = u_min;
60
       end
61
       u(k) = uk;
   end
62
```

### 6. Implementacja DMC

Zaimplementowany regualtor to DMC w wersji analitycznej "oszczędnej", czyli w każdej chwili liczona jest tylko obecny przyrost sterowania, a nie cały wektor przewidywanych przyrostów. Poniższy fragment kodu zawiera inicjalizacje potrzebnych parametrów  $D, N, N_{\rm u}$  i  $\lambda$  oraz oblicza macierze, które są wyznaczane "offline", czyli  $\boldsymbol{M}, \boldsymbol{M}_{\rm p}$  i  $\boldsymbol{K}$ . Na ich podstawie obliczane są  $k_{\rm e}$  i  $\boldsymbol{k}_{\rm u}$ . DMC również obowiązują ogarniczenia, są zaimplementowane dokładnie tak samo jak w przypadku PID.

```
% Ograniczenia
2
   du_max = 0.1;
3
  u_min = 0.6;
4
   u_max = 1.6;
5
   % Punkt pracy
6
   u_pp = 1.1;
   y_pp = 2.5;
   % Nastawy
9
   D = 200;
10 | N = 32;
11
  Nu = 3;
12
   lambda = 1;
13
   % Macierz M
14
   M = zeros(N,Nu);
15
   for i = 1:size(M,1)
16
       for j = 1:size(M,2)
17
            if i >= j
                M(i,j) = s(i-j+1);
18
19
            end
       end
20
21
   end
   % Macierz Mp
22
   Mp = zeros(N,D-1);
23
24
   for i = 1:size(Mp,1)
25
       for j = 1:size(Mp,2)
26
            if i+j<D
                Mp(i,j) = s(i+j) - s(j);
27
28
            else
29
                Mp(i,j) = s(D) - s(j);
30
            end
31
        end
32
   end
33
   % Macierz K
34
   K = ((M'*M + lambda*eye(Nu))^-1)*M';
   ke = sum(K(1,:));
36
   ku = zeros(D-1,1);
  for i = 1:D-1
```

```
38 ku(i) = K(1,:) * Mp(:,i);
39 end
```

Poniższy fragment zawiera główną pętle symulacji. W lini 20 obliczany jest przyrost sterowania, na który zostają nałożone ograniczenia. Zmienna current\_sum obliczana w lini 16 i używana do obliczenia przyrostu sterowania to składnik sumy składającej się na przyrost sterowania

$$\mathbf{k}_{\mathrm{u}} \triangle \mathbf{U}^{\mathrm{P}}(k)$$
 (6.1)

```
% Petla, w ktorej odbywa sie symulacja
1
2
   for k = 3:t_sim4
       % Symulacja obiektu
3
4
       if k-11 <= 0
5
            y(k) = symulacja_obiektu6Y(u_pp,u_pp,y(k-1),y(k-2));
6
       else
7
            y(k) = symulacja_obiektu6Y(u(k-10),u(k-11),y(k-1),y(k-2));
8
       end
9
       % Obliczenie uchybu
       e(k) = y_zad(k) - y(k);
11
       dmcerr = dmcerr + e(k)^2;
12
       % Obliczenie sumy
13
        current_sum = 0;
14
       for i = 1:D-1
15
            if k-i > 1
16
                current_sum = current_sum + ku(i) * du(k-i);
17
            end
18
       end
19
       % Obliczenie przyrostu sterowania
20
       duk = ke*e(k) - current_sum;
21
22
       % Nalozenie ograniczen
23
       if duk>du_max
24
            duk = du_max;
25
       elseif duk < - du_max
26
            duk = -du_max;
27
        end
28
       du(k) = duk;
29
       uk = u(k-1) + duk;
30
       if uk>u_max
31
            uk = u_max;
32
        elseif uk < u_min
33
            uk = u_min;
34
       end
       u(k) = uk;
   end
36
```

Działanie obu regulatorów zostanie zaprezentowane w kolejnych punktach.

# 7. Dobranie nastaw regulatorów metodą eksperymentalną

Zadanie 5 polegało na dobraniu nastaw regulatora PID i DMC metodą eksperymentalną w oparciu o przebiegi i wskaźnik jakości regulacji E:

$$E = \sum_{k=1}^{k_{\text{konc}}} (y^{\text{zad}}(k) - y(k))^2$$
 (7.1)

dla zaproponowanej przez nas trajektorii zmian sygnału zadanego  $y^{\rm zad}$  (Rys 6.1.).

Ponieważ wskaźnik E zliczany był już w poprzednim zadaniu, kod Matlabowy będzie tu taki sam jak w zadaniu 4.

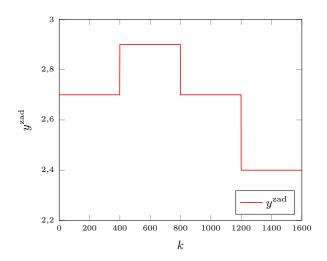
#### 7.1. Eksperymentalne dobranie parametrów PID

Do eksperymentalnego dobrania parametrów PID użyto nastepującej metody eksperymentalnej:

- 1. Zwiekszanie wpływu członu P przy wyłączonych członach I i D, aż dla pojedyńczego skoku wartości zadanej, wartość regulowana będzie wykonywała stałe, niegasnące oscylacje wokół wartości zadanej.
- 2. Dla wartości równej połowie uzyskanej w kroku pierwszym i wyłączonym członie D, dobranie wartości  $T_{\rm i}$  dającej zadowalające wyniki.
- 3. Dla wartości K i  $T_{\rm i}$  dobranych w kroku drugim, dobranie wartości  $T_{\rm d}$  dającej zadowalające wyniki.

Stałe oscylacje obiektu osiągnięto dla  $K_{\text{kryt}} = 3.95$  (Rys 6.2.).

Warto zaznaczyć, że z powodu ograniczeń, każda wartość oscylacji powodująca ich rośnięcie doprowadzi w końcu do stałych oscylacji - należy więc być ostrożnym z dobieraniem parametru



Rys. 7.1. Trajektoria zmian sygnału  $y^{\text{zad}}$  na której przeprowadzimy symulacje

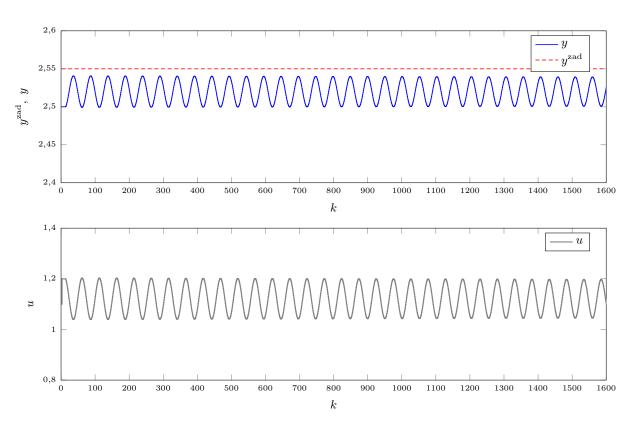
K, żeby parametr u nie został obcięty przez minimalizację, gdyż mogłoby to fałszywie sugerować stałość oscylacji.

Dla  $K = \frac{1}{2}K_{\text{kryt}}$  wyznaczonego z oscylacji otrzymujemy przebieg z Rys 6.3.

Uchyb ustalony jest zdecydowanie z wysoki, żeby uznać regulację za zadowalającą. Dobierzemy więc teraz parametr  $T_{\rm i}$  włączając tym samym człon całkujący. Powinno pomóc to zredukować uchyb ustalony. Na rysunkach 6.4 - 6.12 przedstawiono regulację dla różnych, eksperymentalnie dobieranych wartości parametru  $T_{\rm i}$ .

Widzimiy, że najmniejszy błąd E wystąpił dla  $T_{/mathrmi}=24$ . Warto też zauważyć, że dla mniejszych wartości  $T_{\rm i}$  zaczęły występować wolno gasnące oscylacje wartości wyjściowej. Jak widać jednak na Rys 6.9, oscylacje te są na tyle małe i gasną wystarczająco szybko, że można je tolerować. Następnym krokiem jest dobranie parametru  $T_{\rm d}$ . Dobierany był dla parametru K=1,975 i parametru  $T_{\rm i}=24$ .

Jak widać z tabelki dodanie członu różniczkującego zwiększyło wartość błędu E. Na rysunkach widać jednak, że wystepujące wcześniej oscylacje znacznie zmniejszyły się dzięki działaniu członu,

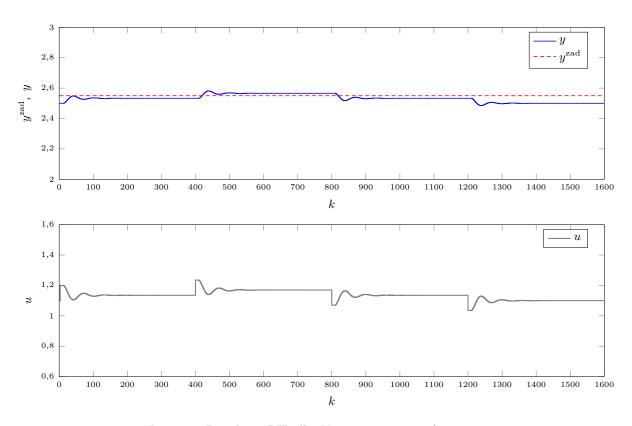


Rys. 7.2. Stałe (w pewnym przybliżeniu) oscylacje wartości wyjściowej y

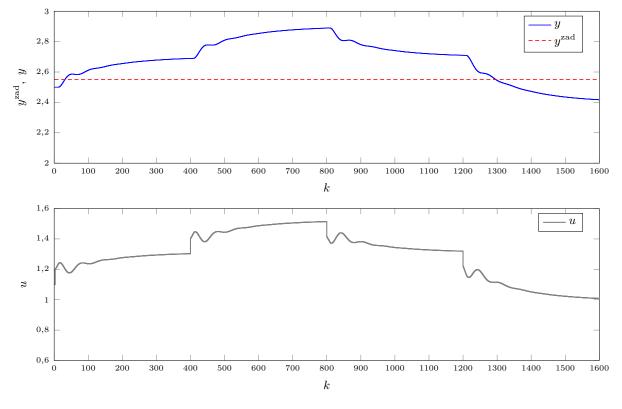
Tab. 7.1. Porównanie wielkości błędu E dla różnych wartości parametru  $T_i$  i dla parametru K=1,975

$T_{\mathbf{i}}$	E	
inf	71,3457	
100	13,9366	
50	7,8122	
30	5,8606	
27	5,6896	
25	5,6210	
24	5,6081	
22	5,6506	
20	5,8522	
10	18,3320	

co jest pożądane, zwłaszcza dla obiektów rzeczywistych. Można dobrać różne wartości  $T_{\rm d}$  w zależności od pożądanego tłumienia oscylacji, jako kompromis między tłumieniem a wskaźnikiem

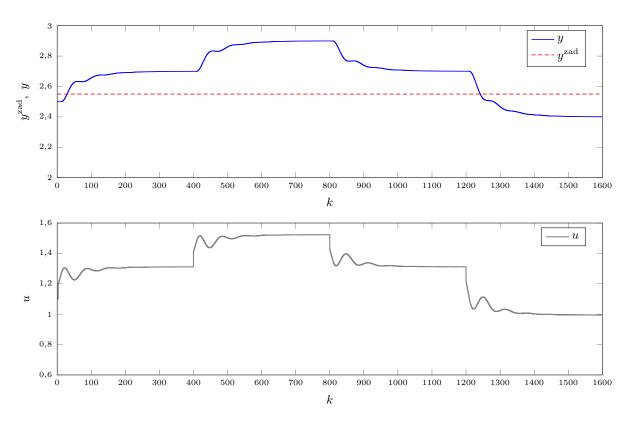


Rys. 7.3. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=inf,\,T_{\rm d}=0$ 

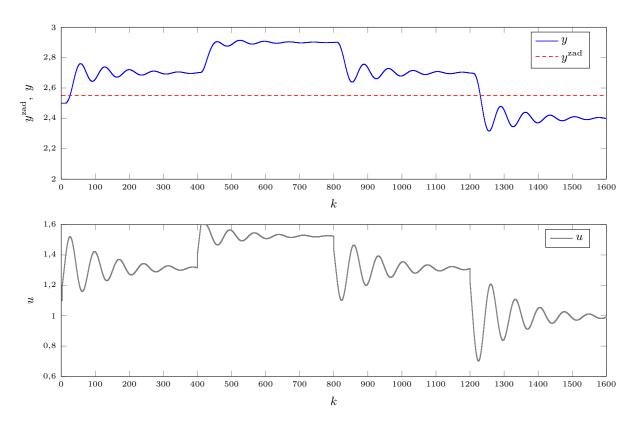


Rys. 7.4. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=100,\,T_{\rm d}=0$ 

jakości E wybrane zostało  $T_{\rm d}=3$  (Rys 6.17). Ostateczne parametry PID otrzymane w wyniku

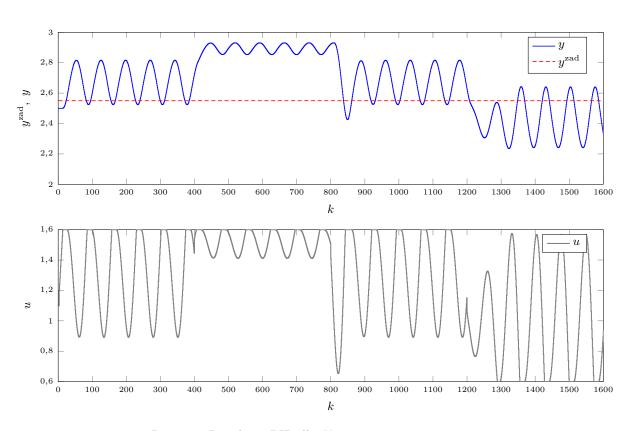


Rys. 7.5. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=50,\,T_{\rm d}=0$ 

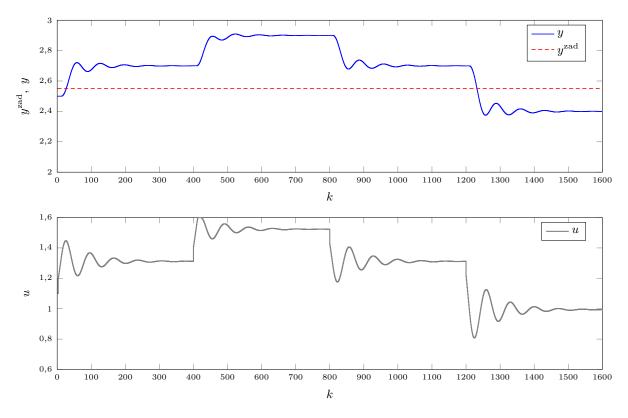


Rys. 7.6. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=20,\,T_{\rm d}=0$ 

eksperymentów to:  $K=1,975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=3.$  Oczywiście nie są to pewnie idealne parametry regulatora.



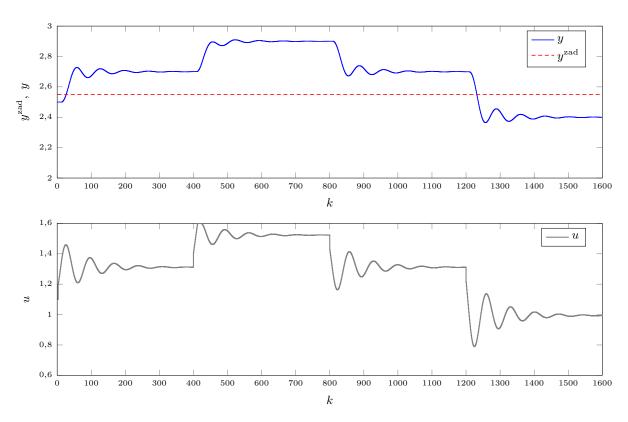
Rys. 7.7. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=10,\,T_{\rm d}=0$ 



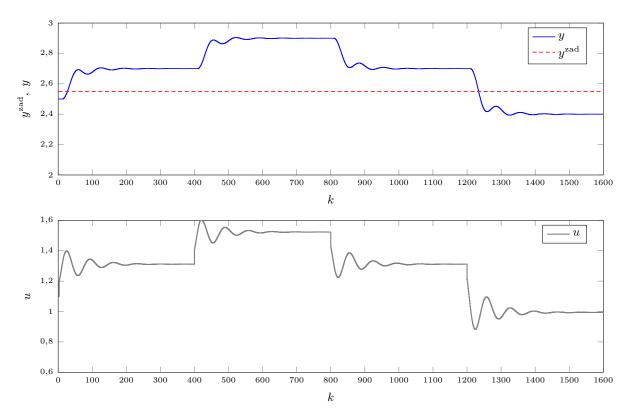
Rys. 7.8. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=25,\,T_{\rm d}=0$ 

#### 7.2. Eksperymentalne dobranie parametrów DMC

Do eksperymentalnego dobrania parametrów DMC użyto nastepującej metody eksperymentalnej:

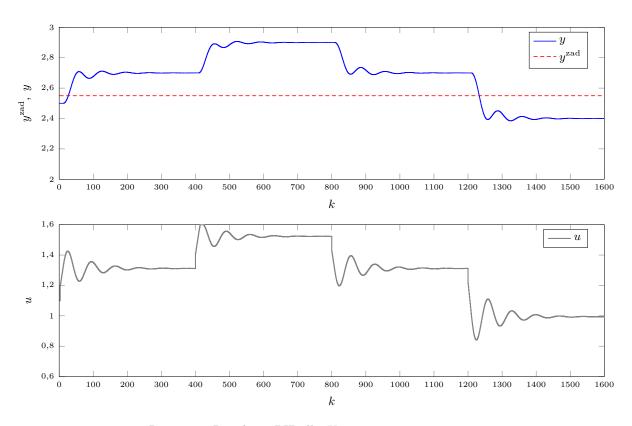


Rys. 7.9. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=0$ 

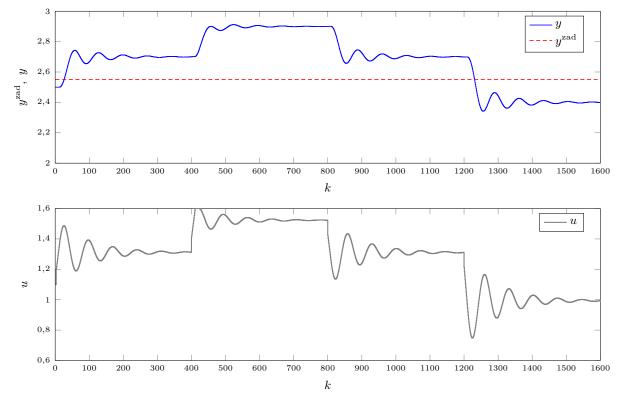


Rys. 7.10. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=30,\,T_{\rm d}=0$ 

1. Przyjęcie maksymalnego możliwego parametry D, równego długości odpowiedzi skokowej aż do jej ustabilizowania, w naszym przypadku D=200.

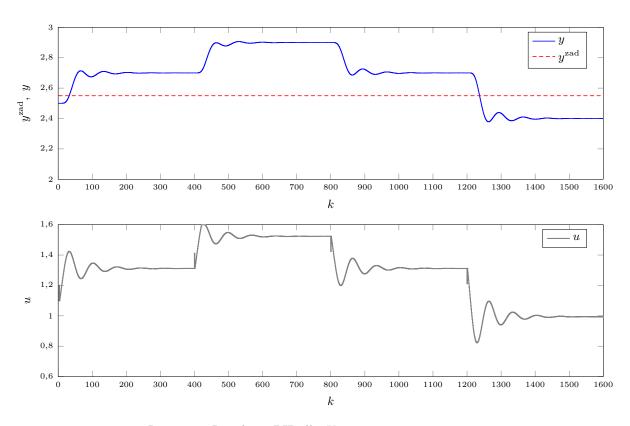


Rys. 7.11. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=27,\,T_{\rm d}=0$ 

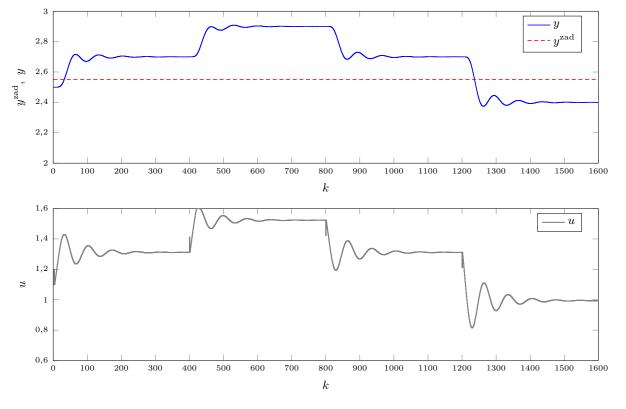


Rys. 7.12. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=22,\,T_{\rm d}=0$ 

2. Dla maksymalnie dużego parametru D stopniowe zmniejszanie parametrów N i  $N_{\rm u}$  (N musi byc cały czas równe  $N_{\rm u}$ , aż osiągniemy zadowalające wyniki.

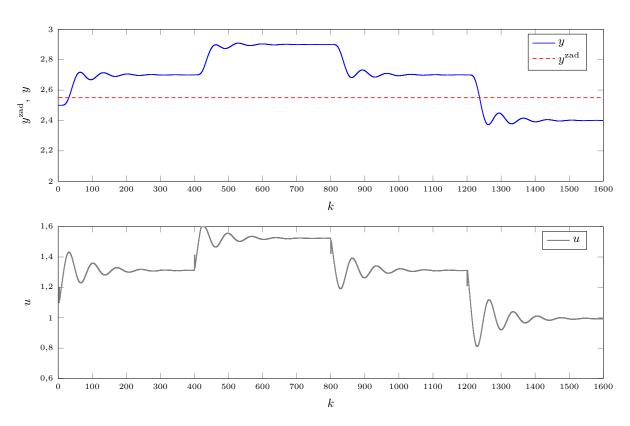


Rys. 7.13. Regulator PID dla  $K=1,\!975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=1$ 

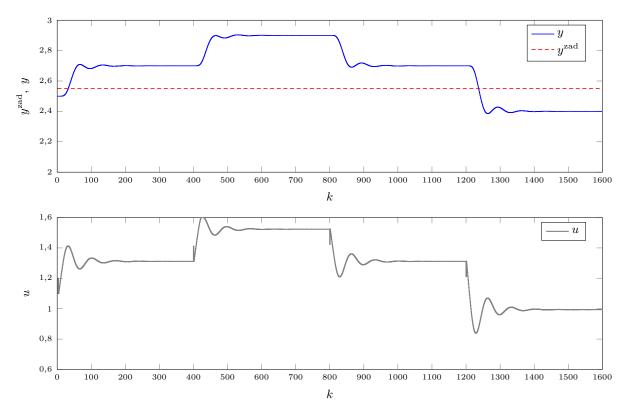


Rys. 7.14. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=0{,}5$ 

3. Dla tak dobranych parametrów Di N dobranie parametru  $N_{\rm u}$  dającego zadowalające wyniki.

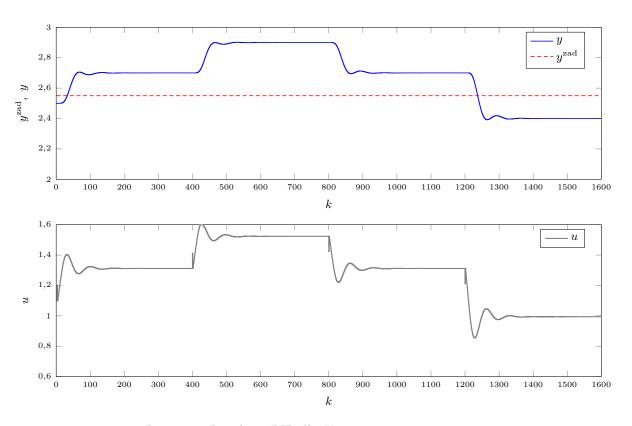


Rys. 7.15. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=0{,}25$ 

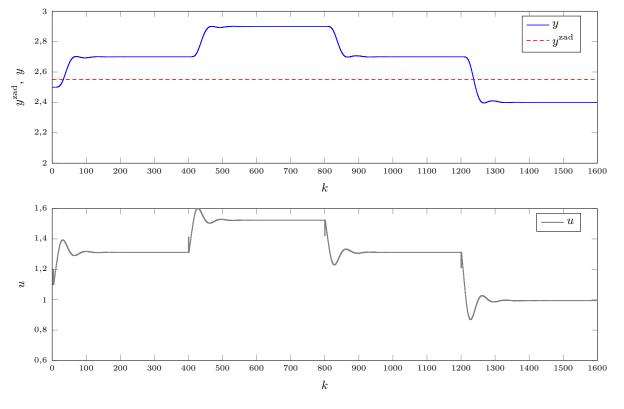


Rys. 7.16. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=2$ 

Wyjściowy regulator DMC ( $D=N=N_{\rm u}=200$ ) przeedstawiony jest na Rys 6.13. Po błędzie i ryunku widać, że już i taki regulator DMC sprawia się lepiej niż regulator PID. Ponieważ dla



Rys. 7.17. Regulator PID dla  $K=1,\!975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=3$ 



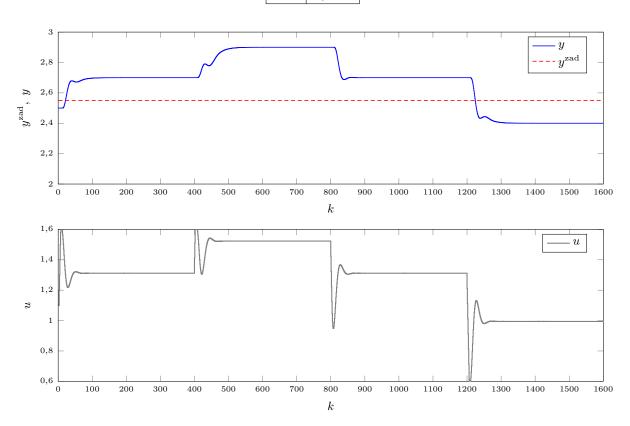
Rys. 7.18. Regulator PID dla  $K=1{,}975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=4$ 

wartości  $N \ge 50$  regulator zachowywał się w przybliżeniu identycznie nie zamieszczone zostały wykresy dla nich.

Większość przebiegów zapewnia zadowalający kształt funkcji wyjściowej, dlatego wybierając

Tab. 7.2. Porównanie wielkości błędu E dla różnych wartości parametru  $T_{\rm d}$  i dla parametru K=1.975 oraz parametru  $T_{\rm i}=24$ 

$T_{\rm d}$	E
0	5,6081
0,5	6,6090
0,25	6,4963
1	6,5853
2	6,5632
3	6,5644
4	6,5808

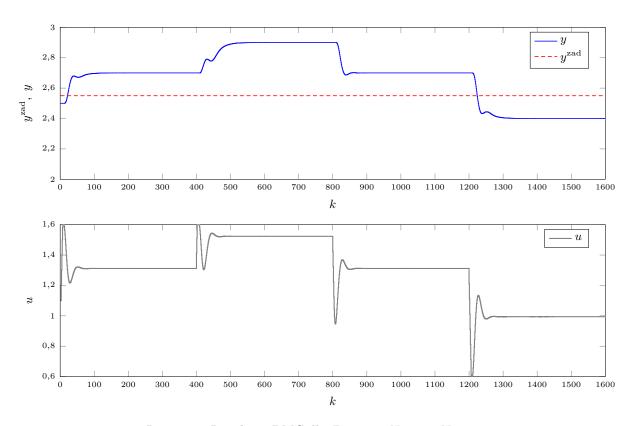


Rys. 7.19. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=200,\,N_{\rm u}=200$ 

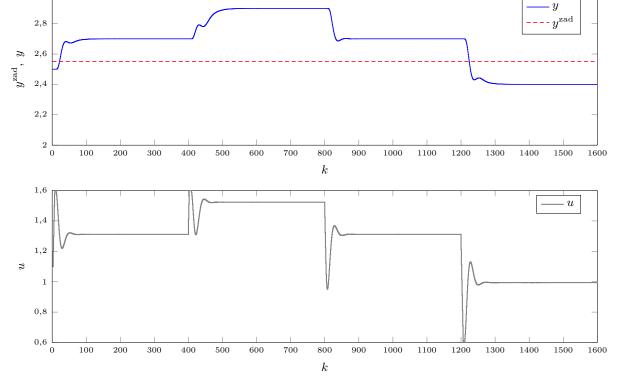
Tab. 7.3. Porównanie wielkości błędu Edla różnych wartości parametrów Ni  $N_{\rm u}$ i dla parametru D=200

/V 1 /V <sub>u</sub>	E
200	4,8557
150	4,8557
100	4,8557
50	4,8556
40	4,8571
35	4,8403
30	4,8356
32	4,8301
27	4,8876
25	4,9796
20	5,3776

najlepszą wartość parametru N kierować będziemy się wartością wskaźnika jakości E, co sprawia, że najlepszą regulację otrzymujemy dla  $N=N_{\rm u}=32$ . Wartość parametru  $N_{\rm u}$  dobierana więc

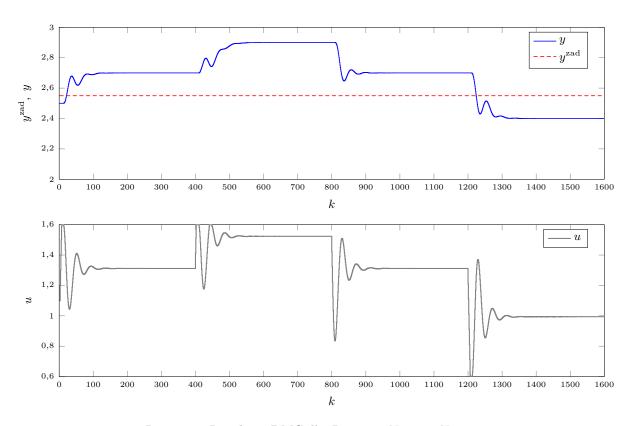


Rys. 7.20. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=40,\,N_{\rm u}=40$ 

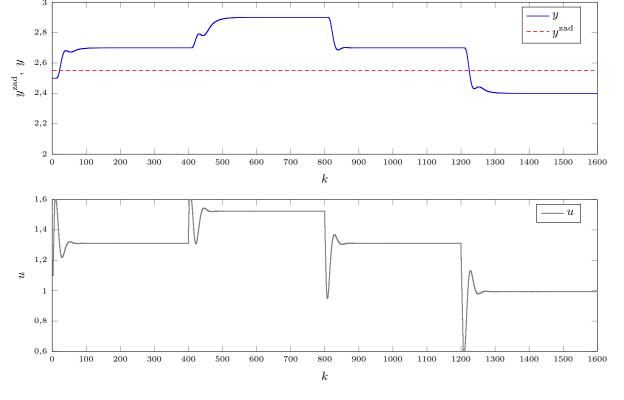


Rys. 7.21. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=30,\,N_{\rm u}=30$ 

będzie dla D=200 i N=32. Ponieważ dla wartości  $N_{\rm u}\geqslant 18$  regulator zachowywał się w przybliżeniu identycznie nie zamieszczone zostały wykresy dla nich.

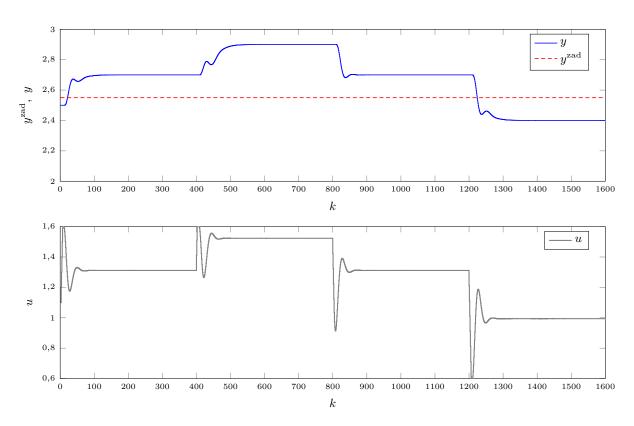


Rys. 7.22. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=20,\,N_{\rm u}=20$ 

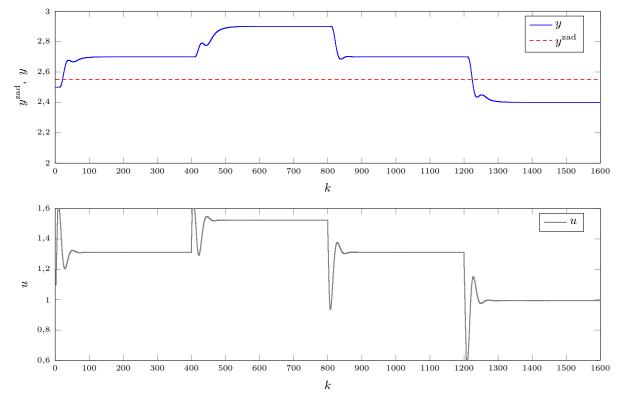


Rys. 7.23. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=35,\,N_{\rm u}=35$ 

Dla różnych wartości parametru  $N_{\rm u}$  przebiegi są w większości podobne, jedynie wartość wskaź-

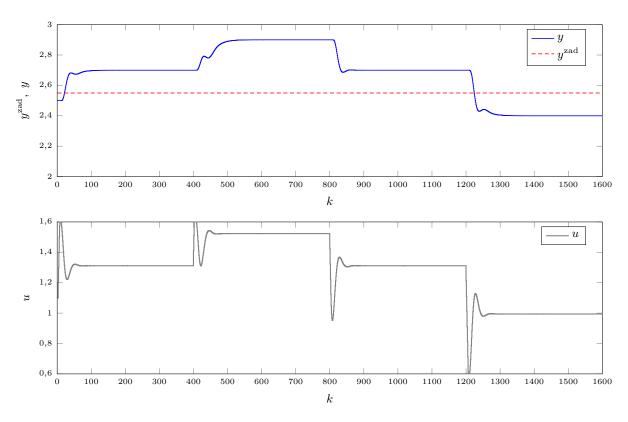


Rys. 7.24. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=25,\,N_{\rm u}=25$ 

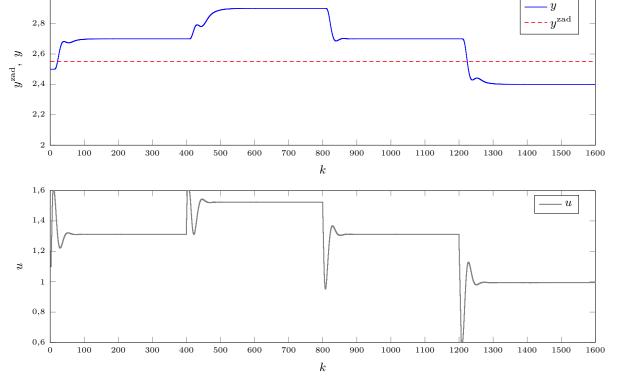


Rys. 7.25. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=27,\,N_{\rm u}=27$ 

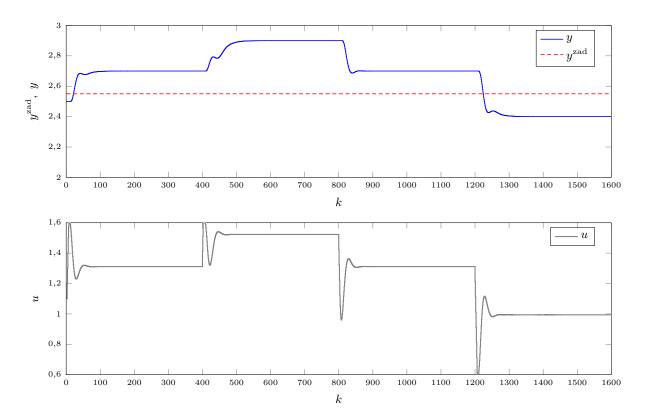
nika jakości E różni się nieznacznie między nimi. Z tego powodu, wybrany zostanie regulator o parametrach  $D=200,\,N=32$  i  $N_{\rm u}=4$  (Rys 6.31).



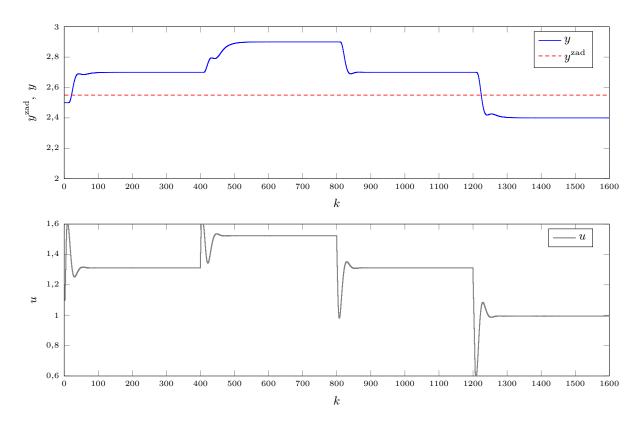
Rys. 7.26. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=32,\,N_{\rm u}=32$ 



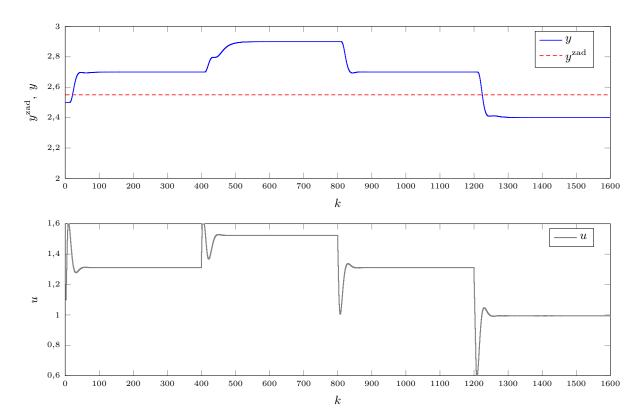
Rys. 7.27. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=32,\,N_{\rm u}=15$ 



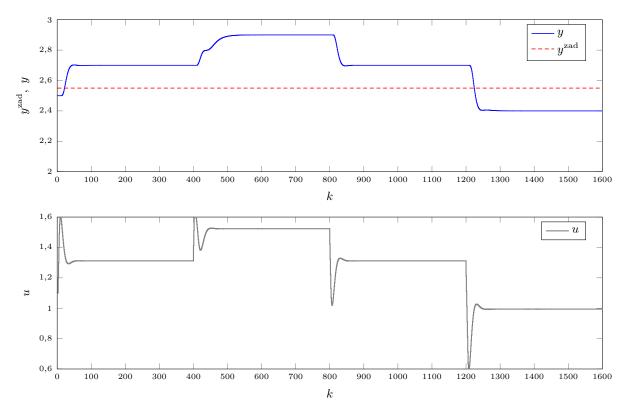
Rys. 7.28. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=32,\,N_{\rm u}=10$ 



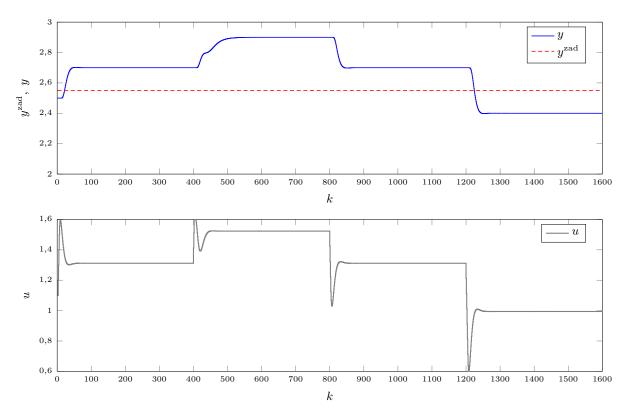
Rys. 7.29. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=32,\,N_{\rm u}=7$ 



Rys. 7.30. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=32,\,N_{\rm u}=5$ 



Rys. 7.31. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=32,\,N_{\rm u}=4$ 



Rys. 7.32. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=32,\,N_{\rm u}=3$ 

Tab. 7.4. Porównanie wielkości błędu Edla różnych wartości parametru  $N_{\rm u}$ i dla parametrów D=200iN=32

$N_{ m u}$	E
32	4,8301
25	4,8301
20	4,8301
18	4,8301
15	4,8288
10	4,8027
7	4,7471
5	4,7036
4	4,6905
3	4,7039

# 8. Optymalizacja nastaw regulatora z użyciem dostępnych funkcji optymalizujących

#### 8.1. Optymalizacja regulatora PID

W celu optymalizacji użyta zostanie funkcja fmincon z Matlaba. Znajduje ona lokalne minimum funkcji na podstawie jej gradientu. Aby użyc jej do optymalizacji regulatora PID zdefiniowano funkcję ewaluującą jakość regulacji, która zwraca wskaźnik jakości E, a jako argument bierze wektor nastaw K,  $T_{\rm i}$  i  $T_{\rm d}$  regulatora. Funkcja fmincon będzie starała się ten wskaźnik zminimalizować, zaczynając od podanego przez nas wektora nastaw. Funkcja ewaluująca zwraca wskaźnik jakości regulacji E. Wywołanie funkcji fmincon wyglądać może na przykład tak:

```
%wywolanie funkcji ewaluujacej regulator PID
2 x01 = [1.975, 24, 3]; %punkt poczatkowy optymalizacji
3 fmincon(@pid_eval, x01) %wywolanie funkcji
```

Po znalezieniu przez funkcję *fmincon* minimum lokalnego, możemy wprowadzić te parametry do skryptu z poprzedniego zadania, i sprawwdzić czy rzeczywiście działają lepiej. Na rysunku 7.1 przedstawiono odnalezione przez funkcję *fmincon* rozwiazanie. Widać jednak, że otrzymany regulator pracuje w stanie ciągłych oscylacji, i mimo że są one bardzo małe (na tyle małe, że nie sprawiają dużej różnicy dla wskaźnika jakości *E*), są one niepożądane na obiektach realnych. Regulator ten średnio więc się nadaje do zastosowania na obiekcie realnym. Sposobem na poprawę, mogłoby być wprowadzenie jakiegoś dodatkowego współczynnika kary za oscylacje wokół wartości zadanej, bądź duże wydłużenie czasu w której wartość zadana jest stała, żeby spróbować skłonić *fmincon* do faworyzowania nieoscylujących regulatorów. Rys 7.2 przedstawia regulator otrzymany w wyniku optymalizacji funkcją *fmincon* dla ośmiokrotnie wydłużonej symulacji. Zgodnie z oczekiwaniami, otrzymany regulator PID ma dużo mniejsze tendencje do oscylowania. Dla bardziej wydłużonej symulacji, powinno móc się uzyskać regulator dużo mniej podatny na oscylacje. Przez to jednak, wskaźnik jakości jest nieco gorszy.

#### 8.2. Optymalizacja regulatora DMC

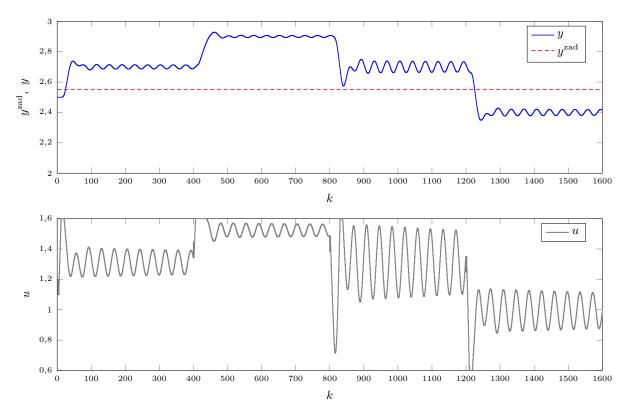
W przypadku regulatora DMC niemożliwa jest optymalizacja funkcją fmincon, ponieważ parametry regulatora DMC są zawsze dodatnimi liczbami całkowitymi. Z powodu użycia floor w funkcji ewaluującej regulator DMC (analogiczna do funkcji ewaluującej regulator PID), funkcja fmincon od razu zakończy optymalizację, twierdząc, że znalazła lokalne minimum. Jeżeli ma być odnaleziony najlepszy regulator DMC, należy użyć innej metody optymalizacji. Wybrana została funkcja ga ("Genetic Algorithm"), która jest częścią Global Optimization Toolbox Matlaba. Wywołanie funkcji ga może wyglądać tak:

K	$T_{ m i}$	$T_{ m d}$	E	
4,3405	12,4148	8,097	5,0221	[b]
3,9628	13,6246	7,8695	5,1382	

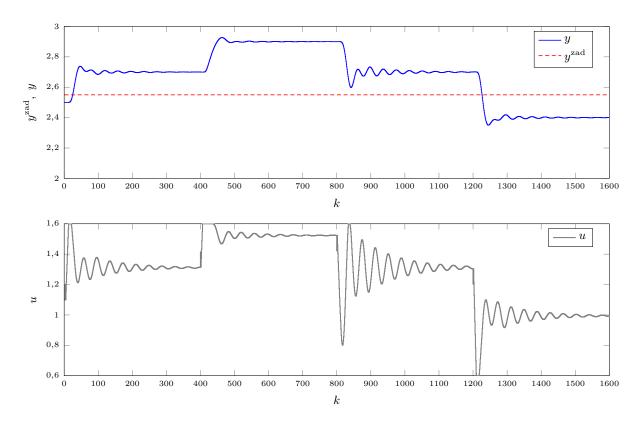
Tab. 8.1. Porównanie wielkości błędu E dla różnych wartości parametru  $T_{\rm d}$  i dla parametru K=1.975 oraz parametru  $T_{\rm i}=24$ 

```
%wywolanie funkcji ewaluujacej regulator PID
2
   x01 = [1.975, 24, 3]; %punkt poczatkowy optymalizacji
   fmincon (@pid eval, x01)
                              %wywolanie funkcji
   %wywolanie funkcji ewaluujacej regulator DMC
   A = [-1, 1];
                   %ograniczenie liniowe -N+Nu<=0, czyli Nu<=N
6
   b = 0;
7
   Aeq = [];
   beq = [];
8
   lb = [1, 1];
9
   ub = [200, 200];%ograniczenia wartości N i Nu 1<=N<=200 i 1<=Nu<=200
10
   nonlcon = [];
11
12
   IntCon = [1, 2];
                        %pierwszy i drugi argument musza byc calkowite
   ga (@dmc eval, 2, A, b, Aeq, beq, lb, ub, nonlcon, IntCon)
13
```

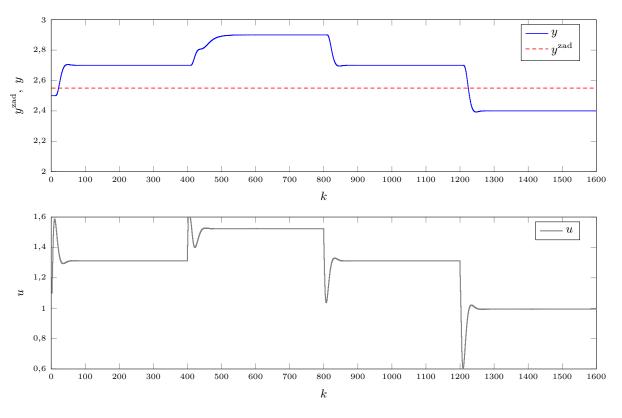
Tym spsobem otrzymaliśmy optymalne parametry regulatora DMC dla wybranej przez nas trajektorii wartości zadanej:  $D=200,\ N=44,\ N_{\rm u}=5$ . Regulator przedstawiony jest na Rys 7.3, a jego wskaźnik jakości E=4,6546.



Rys. 8.1. Regulator PID  $K=4,34,\,T_{\rm i}=12,41,\,T_{\rm d}=8,1$  otrzymany z punktu początkowego optymalizacji  $K=1,975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=3$ 



Rys. 8.2. Regulator PID  $K=3,963,\,T_{\rm i}=13.62,\,T_{\rm d}=7.87$ otrzymany z punktu początkowego optymalizacji  $K=1,975,\,T_{\rm i}=24,\,T_{\rm d}=3$ 



Rys. 8.3. Regulator DMC dla  $D=200,\,N=44,\,N_{\rm u}=5$